

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 20 ____ року м. Тернопіль № _____

***Про затвердження програми
охорони та підвищення родючості
ґрунтів Тернопільської області на
2024-2026 роки***

Відповідно до законів України „Про місцеві державні адміністрації”, „Про державний контроль за використанням та охороною земель”, „Про охорону земель”, указів Президента України від 23 березня 2021 року № 111/2021 „Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 березня 2021 року „Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації”, від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” і № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, від 23 липня 2024 року № 469/2024 „Про продовження строку дії воєнного стану в Україні” та з метою раціонального використання і охорони земель, їх захисту від виснаження, деградації, забруднення, відтворення родючості ґрунтів, нарощення виробництва сільськогосподарської продукції та створення екологічно безпечних умов проживання населення і провадження господарської діяльності:

1. Затвердити програму охорони та підвищення родючості ґрунтів Тернопільської області на 2024-2026 роки, що додається.
2. Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження голови обласної державної адміністрації від 03 жовтня 2021 року № 601/01.02-01 „Про проект програми охорони та підвищення родючості ґрунтів Тернопільської області на 2021-2023 роки ”.
3. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступника начальника обласної військової адміністрації згідно з розподілом обов’язків.

Начальник військової адміністрації

В’ячеслав НЕГОДА

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 509/01.02-01 від 27.09.2024

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000070D63900D32DD800
Підписувач Негода В’ячеслав Андронович
Дійсний з 26.08.2024 16:09:13 по 26.08.2026 16:09:13

Степан Куйбіда
Світлана Беспоповцева
Володимир Стахів
Надія Воскресенська
Сергій Калиняк
Володимир Комінко
Тереза Косюк

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
обласної військової адміністрації

№ _____

ПРОГРАМА
охорони та підвищення родючості ґрунтів Тернопільської області
на 2024 - 2026 роки

I. Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення програми	департамент агропромислового розвитку Тернопільської обласної військової адміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	Указ Президента України від 23 березня 2021 року № 111/2021 „Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 березня 2021 року „Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації”, постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану” (зі змінами)
3.	Розробник програми	департамент агропромислового розвитку Тернопільської обласної військової адміністрації
4.	Співрозробники програми	Головне управління Держгеокадастру в Тернопільській області, управління екології та природних ресурсів Тернопільської обласної військової адміністрації, Тернопільська філія державної установи „Держґрунтоохорона”
5.	Відповідальний виконавець програми	Головне управління Держгеокадастру в Тернопільській області, управління екології та природних ресурсів департамент архітектури, містобудування, житлово-комунального

		господарства та енергозбереження обласної військової адміністрації, Тернопільська філія державної установи „Держгрунтоохорона”, філія „Бережанське лісомисливське господарство” державного підприємства „Ліси України”, філія „Кременецьке лісове господарство” державного підприємства „Ліси України”, філія „Чортківське лісове господарство” державного підприємства „Ліси України”
6.	Учасники програми	департамент агропромислового розвитку, управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації, Головне управління Держгеокадастру в Тернопільській області, Тернопільська філія державної установи „Держгрунтоохорона”, Подільський лісовий офіс державного підприємства „Ліси України”, органи місцевого самоврядування, місцеві органи виконавчої влади, землевласники та землекористувачі
7.	Терміни реалізації програми	2024-2026 роки
8.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	державний бюджет, бюджети територіальних громад, кошти небюджетних джерел
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, у тому числі:	584331,0 тис. гривень
1)	коштів державного бюджету	4065,2 тис. гривень
2)	коштів обласного бюджету	-
3)	коштів районних бюджетів	-
4)	коштів бюджетів територіальних громад	92400 тис. гривень
5)	коштів інших джерел	487865,8 тис. гривень

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої розроблена програма

Земельні ресурси Тернопільської області становлять 1382,4 тис. га, з них 1046,2 тис. га або 76 відсотків займають сільськогосподарські угіддя, що свідчить про високий рівень сільськогосподарського освоєння земель.

Із загальної кількості сільськогосподарських угідь 856,4 тис. га (62 %). становлять орні землі, тобто ті земельні ділянки, які систематично обробляються і використовуються під посіви сільськогосподарських культур.

Зменшення родючості ґрунтів Тернопільської області пов'язане з високим ступенем розораності земель і посиленням ерозійних процесів, порушенням структури сівозмін, зростанням дефіциту балансу елементів живлення і органічної речовини, а отже з деградацією ґрунту, послабленням мікробіологічної активності ґрунту, наявністю значних площ кислих ґрунтів, зростанням щільності та падінням водоутримуючої здатності ґрунтів, повільним впровадженням сучасних ґрунтозахисних технологій обробітку.

Ґрунтовий покрив є одним з основних компонентів довкілля, що виконує життєво важливі біосферні функції. Ґрунти регулюють якість поверхневих і підземних вод, склад атмосферного повітря, є середовищем перебування більшості живих організмів на поверхні суходолу, забезпечують сприятливе середовище для людини та є основним джерелом виробництва сільськогосподарської продукції. Тому, найважливішою умовою збереження біосфери, нормального рослинного покриву і продуктивності сільського господарства є постійна турбота про охорону ґрунту, його структуру і властивості, здійснення системи заходів із збереження та підвищення їх родючості.

На відтворення родючості і підвищення продуктивності ґрунтів у значній мірі впливають мінеральні добрива. За багатьма науковими і виробничими даними їх використання сприяє приросту урожайності на 30 – 50 %. На сучасному етапі розвитку рослинництва при недостатній кількості органічних добрив тільки за допомогою мінеральних добрив можна формувати високі врожаї, підвищуючи у ґрунті позитивний баланс поживних речовин. Під урожай 2023 року внесено 112,7 тис. тонн діючої речовини мінеральних добрив, зокрема: азотних – 76,3 тис. тонн, фосфорних – 18,6 тис. тонн, калійних – 17,8 тис. тонн.

Одним із найважливіших і наявних у господарствах ресурсів підвищення родючості ґрунтів є органічні добрива, завдяки яким до ґрунту надходить 35 - 45 % елементів живлення. Для забезпечення бездефіцитного балансу гумусу необхідно щорічно вносити по 10-12 тонн добрива на кожен гектар посівної площі. Показник виробництва і внесення в ґрунт органічних добрив в області становить 0,5 т/га, продовжують зменшуватися площі посівів багаторічних бобових трав, не розширюються кормові угіддя за рахунок виведення з інтенсивного обробітку схилових земель, недостатньо уваги приділяється вирощуванню сидератів та застосуванню мікродобрив.

За час дії програми охорони та підвищення родючості ґрунтів Тернопільської області на 2021-2023 роки щорічний обсяг внесення органічних добрив збільшився від 240,5 тис. тонн у 2021 році до 546,8 тис. тонн у 2023 році.

Надзвичайно вагоме значення для збереження і відтворення родючості мають сидеральні культури, які у 2023 році займали площу 17,2 тис. га.

Вапнування є дороговартісним процесом підвищення родючості ґрунтів, але одночасно і довготривалим та високоефективним. Дія вапнякових матеріалів у ґрунті триває до восьми років, а продуктивність сільськогосподарських культур зростає на 20 - 25% і більше в залежності від початкової кислотності ґрунту, культури, норми внесення та застосованих добрив.

У 2023 році проведено агрохімічну паспортизацію земель сільськогосподарського призначення в сільськогосподарських підприємствах області усіх форм власності на площі 47240 га. Землекористувачам видано 596 агрохімічних паспортів. Також надано рекомендації щодо раціонального використання мінеральних, органічних добрив та проведення хімічної меліорації кислих ґрунтів.

Згідно з агрохімічними дослідженнями земель Тернопільської області кислі ґрунти займають 106,9 тис. га, із них слабокислі – 85,6 тис. га (26,9 %), середньокислі – 20,6 тис. га (6,5 %), дуже сильно кислі та сильнокислі – 0,7 тис. га (0,2 %). Середньозважений показник рН ґрунту по області коливається від 5,4 (реакція слабокисла) до 6,6 (нейтральна). За результатами обстеження у 2011-2015 роках кислі ґрунти займали 31,8 % обстежених земель, а у 2016-2020 роках – 33,7 %. Тенденція до підкислення ґрунтового розчину в умовах області явище закономірне. Основним фактором підвищення родючості цих ґрунтів є зниження їх кислотності. Вапнування є одним із найтриваліших за дією та найдешевшим за вартістю заходів хімічного впливу на ґрунт і його родючість, сприяє покращенню фізичних і фізико-хімічних властивостей ґрунтів, підвищуючи тим самим врожайність сільськогосподарських культур. Вапнування усуває шкідливу для більшості сільськогосподарських культур надмірну кислотність ґрунтового розчину, підвищує ефективність внесення органічних і мінеральних добрив, створює сприятливі умови для знищення фітопатогенів і поліпшення життєдіяльності для корисних мікроорганізмів, різко підвищує діяльність бульбочкових бактерій, нітрифікаторів, які прискорюють мінералізацію органічних решток та забезпечують ґрунт легкодоступними речовинами.

Для розкислення ґрунтів в області достатньо запасів і резервів меліорантів, зокрема, дефекації цукрових заводів, вапняки і крейда, які необхідно використовувати.

Програмою охорони та підвищення родючості ґрунтів Тернопільської області на 2021-2023 роки передбачалося в 2023 році провести вапнування кислих ґрунтів на площі 27 тис. га, фактично внесено на площі 8,4 тис. га, що

менше планових показників. Вапнування сільськогосподарські підприємства проводили за власні кошти.

Значної шкоди родючості ґрунтів завдає водна ерозія, особливо на нерівній поверхні. Площа еродованих земель становить майже 39 % від загальної площі ріллі. Для поліпшення стану ґрунтового покриву необхідне проведення відповідних заходів: дотримання агротехнологій, внесення органічних і мінеральних добрив тощо.

Площа техногенно забруднених земель Тернопільської області під сміттєзвалищами складає 183,71 га (додаток 1).

В області є також землі, що зайняті різноманітними кар'єрами, а також відпрацьовані землі (землі, що використовувалися при розробці корисних копалин), які в майбутньому можна використати для сільськогосподарського виробництва. Землі під відкритими розробками, кар'єрами, шахтами та відповідними спорудами становлять 2,1 тис. га (додаток 2).

У Тернопільській області щороку утворюється близько 200 тис. тонн твердих побутових відходів, для захоронення яких функціонує 740 сміттєзвалищ. Обсяг захоронених відходів на сміттєзвалищах області з кожним роком зростає. Більшість об'єктів поводження з побутовими відходами експлуатується з порушенням екологічних та санітарно-епідемічних вимог. На деякі сміттєзвалища вивозять відходи з 2 - 3 населених пунктів. У містах та селищах області експлуатується 33 комунальних сміттєзвалища загальною площею 127,5 га, на які щорічно вивозиться близько 762 тис. м³ відходів.

Для забезпечення організаційно-економічних засад у сфері поводження з відходами, впровадження маловідходних, безвідходних технологій, стимулювання роздільного збирання та зменшення обсягу відходів, що підлягають захороненню, потребують невідкладного вирішення питання щодо виділення земельних ділянок під встановлення сміттєсортувальних ліній з метою вилучення ресурсоцінних компонентів із твердих побутових відходів для подальшої переробки, а також виділення коштів для закриття та рекультивації майже 65 % сміттєзвалищ в області.

Основними завданнями програми є забезпечення пріоритету вимог екобезпеки в процесі використання земель, раціональне розміщення та оптимальне забезпечення земельними ресурсами виробничих сил, гармонійне поєднання господарської діяльності з охороною довкілля, підвищення родючості ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення, захист ґрунтів від ерозії та створення на цій основі умов для зростання обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, зміцнення продовольчої безпеки в області.

Значна увага, що приділяється останніми роками проблемі охорони родючості та призупиненню деградації ґрунтів, пов'язана зі стурбованістю суспільства станом довкілля та усвідомленням ролі ґрунтового покриву в забезпеченні екологічної й продовольчої безпеки будь-якої держави.

Екологічнобезпечне використання земель – одна з необхідних умов сталого розвитку агросфери і суспільства в цілому.

На території Тернопільської області налічується малопродуктивних та деградованих земель орієнтовною площею 15795 га, у тому числі деградованих – 2323 га та малопродуктивних – 13472 га.

Для консервації малопродуктивних, деградованих і непридатних для сільськогосподарського виробництва земель області потрібно виконати комплекс робіт, який включає збір, систематизацію й аналіз вихідних даних щодо кількісної та якісної характеристики земельних угідь області, розробку критеріїв консервації малопродуктивних земель і деградованих угідь, визначення обсягів консервації малопродуктивних та непридатних для сільськогосподарського використання земель у розрізі адмінрайонів, виходячи з вимог оптимізації агроландшафтів. Напрями консервації (реабілітації і трансформації) деградованих і малопродуктивних ґрунтів можуть бути такими: ґрунти легкого механічного складу та деформовані ґрунти – під заліснення; порушені землі з виходами порід, розмиті й сильнозмиті ґрунти – шляхом подальшого залуження і використання під пасовища з нормованим випасом худоби; середньозмиті ґрунти на складних схилах крутизною понад 5° – методом залуження з використанням під сіножаті; засолені, середньо- і сильносолонцюваті ґрунти повертаються у природний стан природним шляхом; тимчасова консервація (реабілітація) залуженням; солонці та солончаки постійної консервації – шляхом трансформації у пасовища; перезволожені та заболочені ґрунти природно ренатуралізуються (високе зволоження дає їм змогу швидко заростати природною флорою).

Заліснення є одним із дієвих заходів щодо поліпшення екологічної стабільності земельної території. Подальше заліснення виведених угідь позитивно вплине на стан ґрунтів і клімат.

Лісогосподарськими підприємствами області державної і комунальної форми власності протягом 2023 року створено 25,6 га нових лісів на виділених сільськими, селищними, міськими радами в установленому порядку малопродуктивних і деградованих землях.

Крім цього, обласною військовою адміністрацією спільно з органами місцевого самоврядування на території області ідентифіковано 1341,2 га самозаліснених земель які необхідно проінвентаризувати та віднести до земель лісогосподарського призначення (додаток 3).

Охорона земель сільськогосподарського призначення забезпечується шляхом реалізації комплексу заходів щодо збереження продуктивності сільськогосподарських угідь, підвищення їх екологічної стійкості та родючості ґрунтів, а також обмеження їх вилучення (викупу) для несільськогосподарських потреб. Зміна цільового призначення земель сільськогосподарського призначення допускається лише за умови обґрунтування доцільності такої зміни в порядку, визначеному законом. У разі вилучення (викупу) земель сільськогосподарського призначення для несільськогосподарських потреб забезпечується пріоритет максимального збереження продуктивних земель.

Черезсмужжя та конфігурація земельних ділянок, що створюють перешкоди в ефективному їх використанні і здійсненні природоохоронних заходів, а також порушують ландшафтну цілісність території, підлягають упорядкуванню відповідно до затвердженої проєктної документації із землеустрою. Захист земель сільськогосподарського призначення від ерозії, селів, підтоплення та інших видів деградації здійснюється шляхом реалізації заходів, передбачених державними і регіональними програмами, відповідно до робочих проєктів рекультивації, захисту земель від ерозії та іншої документації із землеустрою.

Відповідно до статті 37 Закону України „Про охорону земель” власники та землекористувачі, в тому числі орендарі земельних ділянок зобов’язані здійснювати заходи щодо охорони родючості ґрунтів, передбачені цим законом та іншими нормативно-правовими актами України. Використання земельних ділянок способами, що призводять до погіршення їх якості, забороняється. На землях сільськогосподарського призначення може бути обмежена діяльність щодо:

- вирощування певних сільськогосподарських культур, застосування окремих технологій їх вирощування або проведення окремих агротехнічних операцій;

- розорювання сіножатей, пасовищ;

- використання деградованих, малопродуктивних, а також техногенно забруднених земельних ділянок;

- необґрунтовано інтенсивного використання земель.

З метою здійснення контролю за динамікою родючості ґрунтів систематично проводиться їх агрохімічне обстеження, видаються агрохімічні паспорти, в яких фіксуються початкові та поточні рівні забезпечення поживними речовинами ґрунтів і рівні їх забруднення. Дані агрохімічної паспортизації земель використовуються в процесі регулювання земельних відносин при:

- передачі у власність або наданні в користування, в тому числі в оренду, земельної ділянки;

- зміні власника земельної ділянки або землекористувача;

- проведенні грошової оцінки земель;

- визначенні розмірів плати за землю;

- здійсненні контролю за станом родючості ґрунтів.

Окремо можна виділити відсутність документації із землеустрою, якою визначаються обмеження (обтяження) у використанні земель, заходи щодо їх охорони та поліпшення, обов’язкові для власників земельних ділянок та землекористувачів.

Агрохімічна паспортизація є важливою складовою моніторингу ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення і проводиться з метою своєчасного виявлення змін якісного стану ґрунтів, їх оцінки, відвернення наслідків негативних процесів, розроблення науково обґрунтованих систем землеробства і агротехнологій.

Дані агрохімічної паспортизації земельних ділянок надаються у вигляді агрохімічного паспорта, який містить повну агрохімічну й екологічну характеристику земельної ділянки, в ньому також виведена оцінка родючості ґрунтів у балах, яка повинна служити основним показником при вартісній оцінці земель. У паспорті відмічаються зміни показників родючості ґрунту, що сталися між турами паспортизації внаслідок господарювання, що зобов'язує землевласників і землекористувачів зберігати та примножувати родючість землі.

Без урахування цих показників неможливо вирішувати питання щодо раціонального використання добрив, визначення площ, що підлягають вапнуванню чи гіпсуванню, потреби у хімічних меліорантах, створення спеціальних сировинних зон вирощування сільськогосподарських культур для виробництва продуктів дитячого та дієтичного харчування, паювання земель, проведення грошової оцінки землі і диференціації податку на неї.

Результати агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення підтверджують, що недотримання основних законів землеробства в останні роки призвело до зниження вмісту рухомих форм елементів живлення, зменшення вмісту гумусу, а різке зменшення обсягів хімічної меліорації – до підвищення кислотності ґрунтів.

Проблеми, пов'язані з охороною родючості ґрунтів, потребують невідкладного розв'язання як на державному, так і на місцевому рівнях. Для цього необхідно розробити і затвердити в установленому порядку місцеві програми охорони родючості ґрунтів, передбачивши в них першочергові заходи, спрямовані на вирішення питань науково-методичного, програмного та організаційного забезпечення, розроблення та реалізації заходів щодо відтворення та охорони родючості ґрунтів; оцінки стану родючості ґрунтів; створення і ведення регіональних інформаційних банків даних про стан ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення; проведення агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення та моніторингу ґрунтів.

III. Визначення мети програми

Метою програми є впровадження комплексу заходів, спрямованих на раціональне використання та охорону земель, їх захист від виснаження, деградації, забруднення, відтворення родючості ґрунтів, нарощення виробництва сільськогосподарської продукції та створення екологічно безпечних умов проживання населення і провадження господарської діяльності.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми; строки та етапи виконання програми

Програма є науково-обґрунтованим організаційно-економічним документом, який визначає стратегію і шляхи розв'язання проблеми охорони та підвищення родючості ґрунтів.

Основними шляхами виконання програми є:

виробництво та внесення органічних добрив (додаток 4);

виросування і приорування сидератів (додаток 5);

агрохімічна паспортизація ґрунтів (додаток 6);

проведення хімічної меліорації кислих ґрунтів (додаток 7);

консервація деградованих, малопродуктивних земель;

проведення рекультивації порушених земель під сміттєзвалищами.

Програма охорони та підвищення родючості ґрунтів Тернопільської області реалізовуватиметься упродовж 2024-2026 років.

V. Перелік завдань і заходів програми та результативні показники

Пріоритетним завданням програми є розвиток земельних відносин та охорона земель.

Для реалізації завдань програми в межах напряму діяльності визначено такі заходи:

підвищення ефективності та екологічної безпеки використання земельних ресурсів;

збільшення внесення органічних добрив, площ вирощування сидеральних культур, вапнування кислих ґрунтів;

зупинення процесів деградації земель і зниження родючості ґрунтів; рекультивація порушених земель із наступним залученням їх до господарського обігу.

Очікувані результати програми:

підвищення врожайності сільськогосподарських культур, покращення екологічного стану довкілля та конкурентоспроможність продукції аграрного сектору економіки Тернопільської області;

збільшення обсягів внесення мінеральних добрив, а також покращення їх співвідношення в поєднанні з органічними добривами та хімічними меліорантами;

розширення посівів сидератів;

відновлення природного стану, покращення екологічної стабільності земельної території внаслідок заліснення виведених угідь;

поступове нарощування щорічних обсягів вапнування кислих ґрунтів від 8,4 тис. га у 2023 році до 27 тис. га на кінець 2026 року (додаток 8).

Фінансування заходів програми здійснюватиметься за рахунок коштів державного бюджету, загального фонду місцевих бюджетів у межах наявних фінансових ресурсів, коштів інших джерел, не заборонених законодавством.

Ресурсне забезпечення програми

тис. гривень

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	2024 рік	2025 рік	2026 рік	Усього витрат на виконання програми
Обсяг ресурсів усього, у тому числі:	129190,7	157423,2	297717,1	584331,0
державний бюджет	1293,6	1372,6	1399,0	4065,2
обласний бюджет	-	-	-	-
районні бюджети	-	-	-	-
бюджети територіальних громад	30800,0	30800,0	30800,0	92400,0
кошти інших джерел	97097,1	125250,6	265518,1	487865,8

Програма розрахована на всіх землевласників та землекористувачів.

Заплановані результативні показники програми

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок програм	Вихідні дані на завершення програми	З них за роками		
					2024 рік	2025 рік	2026 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	Показники продукту програми						
1.	Внесення органічних добрив	тис. тонн	546,8	1501,0	490,0	500,0	511,0
2.	Вирощування сидеральних культур	тис. га	14,7	47,3	14,7	15,7	16,9
3.	Вапнування кислих ґрунтів	тис. га	14,8	59,4	16,2	16,2	27,0
4.	Агрохімічна паспортизація земель сільськогосподарського призначення	тис. га	47,2	151,0	48,0	48,5	54,5
5.	Консервація деградованих земель шляхом заліснення	га	25,6	490,0	162,0	162,0	166,0
6.	Проведення рекультивації (ренатуралізації) порушених земель під сміттєзвалищами	га	11	92,4	30,8	30,8	30,8
7.	Інвентаризація самозаліснених земель	га	-	1341	151	595	595

II.	Показники ефективності програми						
1.	Середня вартість органічних добрив (за рахунок коштів сільгосптоваровиробників)	гривень/тонна	800	916,7	850,0	900,0	1000,0
2.	Середня вартість вирощування сидеральних культур	гривень/га	783,0	840,0	790,0	840,0	890,0
3.	Середня вартість робіт із розкислення ґрунтів	гривень/га	3900	6672,6	4741,8	6349,2	8926,7
4.	Середня вартість проведення агрохімічної паспортизації ґрунтів	гривень/га	67,7	78,4	78,4	82,3	74,6
5.	Середня вартість робіт із заліснення малопродуктивних і деградованих земель	гривень/га	34940	34940,0	34940,0	34940,0	34940,0
6.	Середня вартість робіт з рекультивації земель (ренатуралізації) порушених земель під сміттєзвалищами	гривень/га	-	1000000	1000000	1000000	1000000
7.	Середня вартість робіт з інвентаризації самозаліснених земель	гривень/га	-	800	801	800	800
III.	Показники якості програми						
1.	Очікуване збільшення валового збору з площ, на яких внесені органічні та мінеральні добрива	%	100	108,5	104	106,2	108,5
2.	Збільшення гумусу на 0,01 % покращення агрохімічних властивостей ґрунту	%	-	0,01	0,01	0,01	0,01
3.	Зменшення площі закислених ґрунтів	тис. га	106,9	79,9	83,1	82,1	79,9
4.	Зменшення площ малопродуктивних та деградованих земель	га	15795	15310	15675	15515	15310
5.	Видача агрохімічних паспортів землекористувачам	одиниць	596	1845	600	615	630
6.	Відновлення ґрунтового покриву, поліпшення стану та продуктивності порушених земель	га	-	92,4	30,8	30,8	30,8

VI. Напрями діяльності та заходи програми

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходів	Відповідальні за виконання	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. гривень за роками			Очікуваний результат диференційовано з розбивкою за роками
						2024 рік	2025 рік	2026 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Охорона та використання земель Тернопільської області	1) внесення органічних добрив	2024-2026 роки	землевласники та землекористувачі	загальний обсяг, у тому числі:	416,5	450,0	511,0	врожайність цукрових буряків 450-500 ц/га, картоплі – 180-200 ц/га
					державний бюджет	-	-	-	
					обласний бюджет	-	-	-	
					кошти бюджетів територіальних громад	-	-	-	
					кошти небюджетних джерел	416,5	450,0	511,0	
		2) вирощування сидеральних культур	2024-2026 роки	землевласники та землекористувачі	загальний обсяг, у тому числі:	11613,0	13188,0	15041,0	збільшення гумусу на 0,01 %, покращення агрохімічних властивостей ґрунту
					державний бюджет	-	-	-	
					обласний бюджет	-	-	-	
					кошти бюджетів територіальних громад	-	-	-	
					кошти небюджетних джерел	11613,0	13188,0	15041,0	
		3) проведення вапнування орних земель	2024-2026 роки	землевласники та землекористувачі	загальний обсяг, у тому числі:	76818,1	102857,8	241021,2	збільшення площ ґрунтів з нейтральною реакцією та підвищення врожайності сільськогосподарських культур на 5-10 %
					державний бюджет	-	-	-	
					обласний бюджет	-	-	-	
					кошти бюджетів територіальних громад	-	-	-	
					кошти небюджетних джерел	76818,1	102857,8	241021,2	
		4) розроблення проектів землеустрою з рекультивациі (ренатуралізації) порушених земель під сміттєзвалищами	2024-2026 роки	департамент архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства та енергозбереження обласної військової адміністрації, районні військові адміністрації, районні ради, виконавчі комітети рад територіальних громад	загальний обсяг, у тому числі:	30800,0	30800,0	30800,0	відновлення ґрунтового покриву порушених земель, поліпшення стану та продуктивності порушених земель
					державний бюджет	-	-	-	
					обласний бюджет	-	-	-	
					кошти бюджетів територіальних громад	30800,0	30800,0	30800,0	
					кошти не бюджетних установ	-	-	-	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		5) проведення робіт з консервації малопродуктивних земель шляхом заліснення	2024-2026 роки	Головне управління Держгеокадастру в Тернопільській області, управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації, філії ДП „Ліси України”: „Бережанське лісомисливське господарство”, „Кременецьке лісове господарство”, „Чортківське лісове господарство”, районні військові адміністрації, районні ради, виконавчі комітети рад територіальних громад, землевласники та землекористувачі	державний бюджет	5660,3	5660,3	5800,0	відновлення природного стану, покращення екологічної стабільності земельних територій внаслідок заліснення
					обласний бюджет	-	-	-	
					кошти бюджетів територіальних громад	-	-	-	
					кошти бюджетів територіальних громад	-	-	-	
					кошти небюджетних джерел	5660,3	5660,3	5800,0	
		6) інвентаризація самозаліснених земель	2024-2026 роки	державні і комунальні лісгосподарські підприємства, виконавчі комітети рад територіальних громад	загальний обсяг, у тому числі:	121	476	476	збільшення площі лісів в області
					державний бюджет	-	-	-	
					обласний бюджет	-	-	-	
					кошти бюджетів територіальних громад	-	-	-	
					кошти небюджетних джерел	121	476	476	
	7) проведення агрохімічної паспортизації	2024-2026 роки	Тернопільська філія державної установи „Держгрунтоохорона”, землевласники та землекористувачі	загальний обсяг, у тому числі:	3761,8	3991,1	4067,9	моніторинг ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення з метою своєчасного виявлення	
				державний бюджет	1293,6	1372,6	1399,0		
				обласний бюджет	-	-	-		
				кошти бюджетів територіальних громад	-	-	-		

					кошти небюджетних джерел	2468,2	2618,5	2668,9	змін якісного стану ґрунтів, їх оцінки, відвернення наслідків негативних процесів, розроблення науково обґрунтованих систем землеробства і агротехнологій
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Усього за програмою					загальний обсяг, у тому числі:	129190,7	157423,2	297717,1	
					державний бюджет	1293,6	1372,6	1399,0	
					обласний бюджет	-	-	-	
					районні бюджети	-	-	-	
					кошти бюджетів територіальних громад	30800,0	30800,0	30800,0	
					кошти небюджетних джерел	97097,1	125250,6	265518,1	

VII. Координація та контроль за ходом виконання програми

Координацію та контроль за ходом виконання програми здійснює департамент агропромислового розвитку Тернопільської обласної військової адміністрації.

Відповідальні виконавці щороку до 10 січня упродовж 2025-2027 років та 10 липня упродовж 2025-2026 років про результати виконання заходів програми інформують департамент агропромислового розвитку Тернопільської обласної військової адміністрації.

Департамент агропромислового розвитку обласної військової адміністрації забезпечує подання узагальненої інформації про хід виконання програми департаменту економічного розвитку і торгівлі обласної військової адміністрації до 20 січня упродовж 2025-2027 років та 20 липня упродовж 2025-2026 років.

**Директор департаменту
агропромислового розвитку
військової адміністрації**

Володимир СТАХІВ

Надія Воскресенська

ІНФОРМАЦІЯ
про техногенно забруднені землі Тернопільської області
під сміттєзвалищами, що потребують рекультивациі

Назва району	Назва територіальної громади	Орієнтовна площа техногенно забруднених земель під сміттєзвалищами, га
Кременецький	Борсуківська сільська	0,42
	Великодедеркальська сільська	6
	Вишнівецька селищна	2,8
	Кременецька міська	4,4
	Лановецька міська	4,0
	Лопушненська сільська	1,47
	Почаївська міська	1,2
	Шумська міська	1,4
	Всього по району	21,69
Тернопільський	Байковецька сільська	2,75
	Бережанська міська	0,7
	Білецька сільська	1,55
	Великобerezовицька селищна	1,53
	Великобiрківська селищна	0,5
	Великогоайвська сільська	0,85
	Залозецька селищна	0,5
	Збаразька міська	22,0
	Зборівська міська	4,95
	Золотниківська сільська	2,1
	Іванівська сільська	0,5
	Козівська селищна	3,6
	Козлівська селищна	0,75
	Купчинецька сільська	0,7
	Микулинецька селищна	2,0
	Нараївська сільська	1,8
	Озернянська сільська	6,0
	Підволочиська селищна	1,42
	Підгаєцька міська	6,18
	Підгороднянська сільська	0,65
	Саранчуківська сільська	0,7
	Скалатська міська	1,6
	Скориківська сільська	2,4
	Теребовлянська міська	2,8
	Тернопільська міська	1,1
	Всього по району	69,63

Чортківський	Білобожницька сільська	1,8
	Більче-Золотецька сільська	3,39
	Борщівська міська	3,05
	Бучацька міська	9,15
	Васильковецька сільська	8,0
	Гримайлівська селищна	10,23
	Гусятинська селищна	1,7
	Заводська селищна	0,6
	Заліщицька міська	10
	Золотопотіцька селищна	4,0
	Іване-Пустенська сільська	2,1
	Колиндянська сільська	1
	Копичинецька міська	3,1
	Коропецька селищна	0,8
	Мельнице-Подільська селищна	2,2
	Монастирська міська	11,27
	Нагірянська сільська	0,5
	Скала-Подільська селищна	1,5
	Товстенська селищна	8,7
	Трибухівська сільська	1,3
	Хоростківська міська	2,5
	Чортківська міська	5,5
	Всього по району	92,39
Всього по області		183,71

- конкретна площа земель, що підлягають рекультивації, визначена проєктно-кошторисною документацією

Володимир Стахів

Надія Воскресенська

ІНФОРМАЦІЯ
щодо використання земель
під відкритими розробками, кар'єрами, шахтами та відповідними спорудами

Назва територіальної громади	Кількість власників землі та землекорис- тувачів	Загальна площа земель, га	Площа земель промисло- вості, га	Площа земель під відкритими розробками, кар'єрами, шахтами та відповідними спорудами, га			
				всього (гр. 6+7+8)	у тому числі		
					землі під торфорозробками, які експлуатують: землі, на яких проводиться розробка торфу, під'їзні шляхи, території органів управління, тобто вся відведена територія, крім відпрацьованих розробок	відкриті розробки та кар'єри, шахти, які експлуатують: землі, які використовуються добувною промисловістю на відкритих розробках, кар'єрах, шахтах, крім торфорозробок	інші землі (відпрацьовані розробки та кар'єри; закриті шахти; відвали; терикони, які не експлуатують), включаючи землі, які не експлуатують у зв'язку з вичерпанням запасів корисних копалин та виведенням з експлуатації шахт
1	2	3	4	5	6	7	8
Нараївська сільська	6312	14096.8	12.4	28.9	0.0	28.9	0.0
Саранчуківська сільська	11118	26996.0	11.2	22.1	0.0	21.1	1.0
Більче-Золотецька сільська	5395	10415.0	0.2	15.3	0.0	12.4	2.9
Борщівська міська	29259	41175.6	166.4	47.4	0.0	36.7	10.7
Іване-Пустенська сільська	5913	8017.6	11.5	21.6	0.0	17.6	4.0
Мельнице-Подільська селищна	18401	24452.8	19.7	37.0	0.0	19.8	17.2
Скала-Подільська селищна	9897	18388.0	64.8	98.8	0.0	69.7	29.1
Бучацька міська	31583	52326.0	179.3	45.6	0.0	26.0	19.6
Золотопотіцька селищна	12060	16007.0	8.5	26.8	0.0	13.2	13.7
Трибухівська сільська	6887	11879.0	3.2	20.0	0.0	4.0	16.0

1	2	3	4	5	6	7	8
Васильковецька сільська	9845	17019.0	18.2	13.1	0.0	5.3	7.8
Гримайлівська селищна	12014	33076.8	15.9	29.7	0.0	8.0	21.7
Гусятинська селищна	14040	24677.5	82.5	78.4	0.0	12.2	66.2
Копичинецька міська	12428	17107.7	50.5	9.2	0.0	2.7	6.5
Хоростківська міська	14319	18457.7	95.2	3.0	0.0	3.0	0.0
Заліщицька міська	28681	35041.0	54.5	53.5	0.0	39.6	13.9
Товстенська селищна	21062	33854.8	33.1	27.1	0.0	19.3	7.8
Вишнівецька селищна	20897	32144.0	19.5	9.6	0.0	5.9	3.7
Збаразька міська	32399	59102.1	126.0	148.0	0.0	91.6	56.5
Залозецька селищна	11830	24771.0	36.1	34.3	0.0	28.7	5.6
Зборівська міська	24260	46668.0	43.1	12.0	0.0	7.7	4.3
Озернянська сільська	8671	16772.0	3.1	2.0	0.0	0.0	2.0
Козівська селищна	26442	42886.0	84.8	40.1	0.0	7.2	32.9
Козлівська селищна	4512	9562.0	31.6	6.3	0.0	6.3	0.0
Купчинецька сільська	4388	9760.0	12.0	6.9	0.0	2.8	4.1
Лопушненська сільська	7169	14388.0	10.7	3.2	0.0	1.2	2.0
Почаївська міська	17168	21754.0	23.7	3.4	0.0	3.0	0.4
Борсуківська сільська	7229	15260.3	78.9	119.1	117.7	0.0	1.5
Лановецька міська	24172	47956.3	94.7	114.4	26.5	32.1	55.8
Коропецька селищна	6433	8667.0	3.4	2.0	0.0	0.0	2.0
Монастирська міська	24094	47148.0	50.2	56.4	0.0	51.1	5.3
Підволочиська селищна	16298	35035.0	59.8	37.3	0.0	32.2	5.1
Скалатська міська	12861	22420.0	79.4	60.7	0.0	60.7	0.0
Скориківська сільська	10538	26271.0	11.7	27.2	0.0	7.7	19.5
Підгаєцька міська	19651	47443.4	26.3	13.2	0.0	4.0	9.2
Золотниківська сільська	10122	28425.0	12.5	20.1	0.0	13.0	7.1
Іванівська сільська	4679	10956.0	0.3	3.0	0.0	2.0	1.0
Микулинецька селищна	17896	23989.0	110.3	30.6	0.0	12.9	17.7
Теребовлянська міська	25878	44048.0	108.2	46.1	0.0	40.1	6.0
Байковецька сільська	10011	17260.0	35.8	19.6	0.0	10.7	8.9
Білецька сільська	8370	13701.0	101.7	42.6	0.0	21.0	21.6

1	2	3	4	5	6	7	8
Великобerezовицька селищна	9498	17685.3	94.6	4.0	0.0	0.0	4.0
Великобiрківська селищна	4178	6563.0	14.7	8.2	0.0	2.2	6.0
Великогаївська сільська	6740	14096.0	20.9	34.5	0.0	14.9	19.6
Пiдгороднянська сільська	6467	12347.0	11.5	16.0	0.0	0.0	16.0
Білобожницька сільська	12180	27046.6	44.9	44.4	0.0	11.6	32.8
Заводська селищна	5743	9068.8	78.5	17.0	0.0	0.0	17.0
Колиндянська сільська	7736	15566.5	59.8	7.5	0.0	0.0	7.5
Нагірянська сільська	9074	18058.8	43.8	16.0	0.0	0.0	16.0
Великодедеркальська сільська	8104	16467.5	11.2	8.5	0.0	0.0	8.5
Шумська міська	25093	63251.5	24.0	372.4	86.3	2.5	283.6
Бережанська міська	17776	24077.8	60.0	46.8	0.0	19.3	27.5
Кременецька міська	36320	52300.3	158.0	39.2	0.0	26.8	12.4
Тернопільська міська	25969	16720.0	467.9	10.5	0.0	4.0	6.5
Чортківська міська	15993	15099.0	107.4	31.7	0.0	10.0	21.7
Всього по області	796053	1362625	3188,1	2092,6	230,5	872,7	989,1

Володимир Стахів

Надія Воскресенська

ІНФОРМАЦІЯ
про самозаліснені земельні ділянки на території Тернопільської області,
які необхідно проінвентаризувати та віднести до земель
лісогосподарського призначення

Назва територіальної громади	Площа, га
Бережанська міська	39,3808
Білецька сільська	8,1
Більче-Золотецька сільська	12,4581
Бучацька міська	20,57
Вишнівецька селищна	408,5
Гримайлівська селищна	8,5
Гусятинська селищна	46
Залозецька селищна	15,5367
Збаразька міська	6,6801
Зборівська міська	68,41
Іванівська сільська	16
Кременецька міська	123,4857
Лановецька міська	29,8
Мельнице-Подільська селищна	182
Нагірянська сільська	6,7594
Нараївська сільська	16,15
Озернянська сільська	14,8
Підволочиська селищна	43
Почаївська міська	46,6027
Скала-Подільська селищна	37,123
Товстенська селищна	0,72
Шумська міська	190,6451
Всього по області	1341,2216

Володимир Стахів

Надія Воскресенська

Прогнозні показники щодо внесення органічних добрив

тис. тонн (у поживних речовинах)

Назва району	2024 рік	2025 рік	2026 рік
Кременецький	42,8	44,2	44,4
Тернопільський	362,8	370,4	380,0
Чортківський	84,4	85,4	86,6
Всього по області	490,0	500,0	511,0

Володимир Стахів

Надія Воскресенська

Прогнозні показники щодо вирощування сидеральних культур

тис. га			
Назва району	2024 рік	2025 рік	2026 рік
Кременецький	1,9	2,1	2,3
Тернопільський	7,7	8,1	8,6
Чортківський	5,1	5,5	6,0
Всього по області	14,7	15,7	16,9

Володимир Стахів

Надія Воскресенська

Додаток 6
до програми
(розділ IV)

ЗАВДАННЯ
щодо агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення у Тернопільській області
на 2024-2026 роки

Назва району	Назва територіальної громади	2024 рік			2025 рік			2026 рік		
		площа обстеження, тис.га	фінансування, тис.грн		площа обстеження, тис.га	фінансування, тис.грн		площа обстеження, тис.га	фінансування, тис.грн	
			державний бюджет	небюджетні джерела (власники земельних ділянок)		державний бюджет	небюджетні джерела (власники земельних ділянок)		державний бюджет	небюджетні джерела (власники земельних ділянок)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Чортківський	Більче-Золотецька сільська							3,0	77,01	146,91
	Борщівська міська							2,0	51,34	97,94
	Іване-Пустенська сільська							1,5	38,51	73,46
	Мельнице-Подільська селищна							1,5	38,51	73,46
	Скала-Подільська селищна							2,0	51,34	97,94
	Бучацька міська							9,0	231,03	440,73
	Золотопотіцька селищна							4,0	102,68	195,88
	Трибухівська сільська							6,0	154,02	293,82
	Білобожницька сільська							6,0	154,02	293,82
	Заводська селищна							2,0	51,34	97,94
	Колиндянська сільська							3,5	89,85	171,40
	Нагірянська сільська							3,5	89,85	171,40
	Чортківська міська							5,0	128,35	244,85

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Кременецький	Кременецька міська				6,0	169,80	323,94			
	Лопушненська сільська				2,3	65,09	124,18			
	Почаївська міська				2,1	59,43	113,38			
	Борсуківська сільська				4,5	127,35	242,96			
	Лановецька міська				6,7	189,61	361,73			
Тернопільський	Бережанська міська							2,0	51,34	97,94
	Нараївська сільська							1,5	38,51	73,46
	Саранчуківська сільська							2,0	51,34	97,94
	Залозецька селищна				2,4	67,92	129,58			
	Зборівська міська				3,3	93,39	178,17			
	Озернянська сільська				2,5	70,75	134,98			
	Козівська селищна				5,2	147,16	280,75			
	Козлівська селищна				5,4	152,82	291,55			
	Купчинецька сільська				2,5	70,75	134,98			
	Підволочиська селищна	6,0	161,70	308,52						
	Скалатська міська	8,0	215,60	411,36						
	Скориківська сільська	7,0	188,65	359,94	3,0	84,9	161,97			
	Байковецька сільська	5,0	134,75	257,10						
	Білецька сільська	4,0	107,80	205,68						
	Великобerezовицька селищна	6,0	161,70	308,52						
	Великобiрківська селищна	3,0	80,85	154,26						
	Великогаївська сільська	6,0	161,70	308,52						
	Пiдгороднянська сільська	3,0	80,85	154,26						
	Тернопільська міська				2,6	73,58	140,37			
Разом		48,0	1293,6	2468,16	48,5	1372,55	2618,52	54,5	1399,02	2668,87

Володимир Стахів

Надія Воскресенська

РОЗРАХУНОК
потреби у вапнуванні орних земель у Тернопільській області на 2024-2026 роки

Назва району	Назва територіальної громади	Обсяги вапнування (рН≤5), га	Загальна вартість затрат, гривень	2024 рік		2025 рік		2026 рік	
				га	вартість, гривень	га	вартість, гривень	га	вартість, гривень
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Чортківський	Білобожницька сільська	4590,93	21079006	688,64	3848809	688,64	5153782	1147,73	12076415
	Більче-Золотецька сільська	832,50	3786202	124,88	691336	124,88	925735	208,13	2169131
	Борщівська міська	3064,79	15166163	459,72	2769353	459,72	3708102	766,20	8688708
	Бучацька міська	11873,77	50606037	1781,07	9240191	1781,07	12373093	2968,44	28992753
	Васильковецька сільська	1652,48	5591312	247,87	1020977	247,87	1367003	413,12	3203332
	Гримайлівська селищна	1319,20	4984003	197,88	910050	197,88	1218545	329,80	2855408
	Гусятинська селищна	4128,55	14486045	619,28	2644945	619,28	3541662	1032,14	8299438
	Заводська селищна	1093,10	4397274	163,96	802912	163,96	1075086	273,27	2519276
	Заліщицька міська	2077,93	9200640	311,69	1680009	311,69	2249467	519,48	5271164
	Золотопотіцька селищна	2276,00	9548389	341,40	1743530	341,40	2334493	569,00	5470366
	Колиндянська сільська	2915,00	11556373	437,25	2110169	437,25	2825510	728,75	6620694
	Копичинецька міська	2193,28	8739978	328,99	1595930	328,99	2136790	548,32	5007258
	Мельнице-Подільська селищна	217,19	1220761	32,58	222912	32,58	298465	54,30	699384
	Монастирська міська	3721,00	14363619	558,15	2622747	558,15	3511880	930,25	8228992
	Нагірянська сільська	3764,94	16277756	564,74	2972227	564,74	3979723	941,24	9325806
	Скала-Подільська селищна	750,64	3436069	112,60	627407	112,60	840109	187,66	1968553
	Товстенська селищна	2859,72	13051788	428,96	2383302	428,96	3191033	714,93	7477453
	Трибухівська сільська	4349,87	17576754	652,48	3209549	652,48	4297233	1087,47	10069972
	Хоростківська міська	2666,40	9092024	399,96	1660234	399,96	2222978	666,60	5208812
	Чортківська міська	2730,41	12910560	409,56	2357427	409,56	3156479	682,60	7396654

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Кременецький	Вишнівецька селищна	3127,00	10944969	469,05	1998622	469,05	2675930	781,75	6270417
	Кременецька міська	664,13	2426782	99,62	443110	99,62	593337	166,03	1390335
	Лановецька міська	187,24	592333	28,09	108175	28,09	144832	46,81	339326
	Лопушненська сільська	839,50	2901402	125,93	529788	125,93	709364	209,88	1662250
	Почаївська міська	272,00	1038102	40,80	189557	40,80	253817	68,00	594728
	Шумська міська	1889,52	8023399	283,43	1465050	283,43	1961619	472,38	4596730
Тернопільський	Байковецька сільська	295,20	955932	44,28	174552	44,28	233710	73,80	547670
	Бережанська міська	1934,85	6861079	290,23	1252923	290,23	1677529	483,71	3930627
	Білецька сільська	361,00	1267056	54,15	231383	54,15	309792	90,25	725881
	Великобerezовицька селищна	4239,00	15632372	635,85	2854331	635,85	3822094	1059,75	8955947
	Великогаївська сільська	435,80	1424783	65,37	260173	65,37	348357	108,95	816253
	Залозецька селищна	507,00	1812170	76,05	330894	76,05	443067	126,75	1038209
	Збаразька міська	1072,26	3710980	160,84	677619	160,84	907298	268,07	2126063
	Зборівська міська	2659,11	9351347	398,87	1707562	398,87	2286323	664,78	5357462
	Золотниківська сільська	3843,10	12682891	576,47	2315680	576,47	3100832	960,78	7266379
	Іванівська сільська	909,00	2967931	136,35	541991	136,35	725655	227,25	1700285
	Козівська селищна	9182,00	33528533	1377,30	6122099	1377,30	8197690	2295,50	19208744
	Козлівська селищна	821,36	2765522	123,20	504997	123,20	676122	205,34	1584403
	Купчинецька сільська	1703,00	6066171	255,45	1107631	255,45	1483143	425,75	3475397
	Микулинецька селищна	731,70	2356412	109,76	430259	109,76	576130	182,93	1350023
	Нараївська сільська	1012,79	3420631	151,92	624543	151,92	836320	253,20	1959768
	Озернянська сільська	1088,00	3765405	163,20	687562	163,20	920611	272,00	2157232
	Підволочиська селищна	969,00	3065238	145,35	559743	145,35	749425	242,25	1756070
	Підгаєцька міська	5471,56	20319143	820,73	3710520	820,73	4967879	1367,89	11640744
	Підгороднянська сільська	718,30	2670471	107,74	487631	107,74	652904	179,57	1529936
	Саранчуківська сільська	176,00	653593	26,40	119354	26,40	159799	44,00	374440
	Скалатська міська	827,00	2772311	124,05	506248	124,05	677809	206,75	1588254
	Теребовлянська міська	2993,00	9649432	448,95	1762129	448,95	2359232	748,25	5528071
Разом		108007,13	420697143	16201,09	76818142	16201,09	102857788	27001,80	241021213

Володимир Стахів

Надія Воскресенська